

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 5 Maja v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 24 kwietnia.
(z Ruskiego Inwalida.)

Najwyższy reskrypt do P. Jenerał-Gubernatora Noworossyyskiego i Bessarabskiego Hrabiego Woroncowa.

Hrabio Michale Siemionowiczu! Ze wszystkich otrzymanych przez MNIE doniesień o stanie woysk 2go Korpusu pieszoego, od czasu wejścia ich w granice Państwa, z prawdziwem zadowoleniem postrzegalem zawsze, ile woyska te winne były troskliwej W Pana pieczołowitości. Poprzedzone na samej granicy Bessarabii przez urządzenie, w zupełności odpowiadające ich położeniu, znalazły w całym obwodzie żądany odpoczynek i obfitą żywność, tak na swych kwaterach, iako też w czasie pochodu i w ciągu oczyszczenia kwartanowego. Oświadczając W Panu zupełne i całkowite Moje podziękowanie za ten nowy dowód czynnej W Pana gorliwości dla dobra służby, iestem zupełnie przekonany, że i inne woyska 2giey Armii, przy nastąpić mającym powrocie swoim do Ojczyzny, będą przedmiotem równej W Pana pieczołowitości.

Zostaję ku W Panu na zawsze przychylnym.
N I K O Ł A Y.w St. Petersburgu
26 marca 1830 r.

— Przez najwyższe dyplomata: pod d. 5 kwietnia P. Koniuszy Dworu Xiążę Dołhorukow udarowany został brylantowemi znakami orderu s. Alexandra-Newskiego; pod d. 21 kwietnia, najwyższy mianowani zostali kawalerami orderu s. Anny 1szej klasy z Koroną Cesarską: Prokurator Finlandzkiego Senatu, Laudsgesding, Wallen; bez Korony: Rzeczywisci Radcy stanu: Niżgorodzki Cywilny Gubernator Bibikow, Członek Rady ministeryum spraw wewnętrznych Bytkow i Cywilny Tulski Gubernator Borysow.

— Przez najwyższe ukazy dane Kapitulie Orderów pod d. 5 kwietnia mianowani zostali kawalerami orderu s. Anny 2giey klasy ozdobionego Koroną Cesarską: zostający przy WIELKIM XIĄŻĘCIU NASTĘPCY TRONU ALEXANDRZE NIKOLAJEWICZU Nauczycielem, CESARSKIEY Akademii nauk Akademik Trinius; tegoż orderu 3ciey klasy Kanonik honorowy Katedry Żmudzkiej Jerzy Woytkiewicz; orderu s. Włodzimierza 4tey klasy Kanonik katedralny Żmudzki Jan Gintylto; CESARSKIEY Akademii sztuk Akademik malarstwa August Dżamod; zostający przy Jego Wysokości WIELKIM XIĄŻĘCIU NASTĘPCY TRONU ALEXANDRZE NIKOLAJEWICZU nauczycielem, doktor praw Fryderyk Lipman.

— Przez najwyższe ukazy dane Kantorowi Dworu pod d. 5 kwietnia, Panny: Olga Borozdin, Baronówna Praxeda Budberg, Xiężna Marya Chowańska, Xiężna Anna Szczerbatówna, Marya Berchman, mianowane zostały Freylinami NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JRYMOŚCI: zostający w stopniu Kameriunkrów Radcy Dworu Alexander Mordwinow i Xiążę Jerzy Dołhoruki, oraz assessor kollegialny Nikolay Muchanow mianowani kamerierami Dworu, a służący w drugim oddziale własney Jego CESARSKIEY Mości Kancellaryi Radzca honorowy Baron Alexander Ikskul, ekspedycyi budowania Kremla radzca honorowy Xiążę Alexy Golicyn, przy missyi Rossyyskiej w Neapolu protokolista Hrabia Otto Stakelberg i zostający w mi-

nisteryum spraw wewnętrznych do osobnych poleceń, sekretarz gubernialny Xiążę Alexander Lubomirski, i assessor kollegialny Paszkow, Kameriunkrami Dworu.

— Przez najwyższe ukazy dane Kollegium spraw zagranicznych: pierwszy sekretarz poselstwa Rossyyskiego w Londynie radzca Dworu Hrabia Sobolewski mianowany został radzcą kollegialnym, a radzca honorowy Xiążę Paweł Liwen assessorem kollegialnym.

— Przez rozkaz dzienny 21 kwietnia, Jenerał-kwaternistrz Głównego Sztabu Jego CESARSKIEY Mości Jenerał-Adiutant Hrabia Suchtelen 2gi mianowany został Woiennym Gubernatorem Orenburskim i dowódcą oddzielnego korpusu orenburskiego, z zostawieniem przy dawniejszym urzędzie.

— Przez najwyższy Ukaz dany Kantorowi Dworu pod dniem 20 kwietnia r. t. Doktor Medycyny i Chirurgii Radzca kollegialny Symon Wolski policzony został do stopnia honorowego Leyb-medyka Dworu, a Paź Dworu Hrabia Nikolay Wittgenstejn, mianowany Kamerpaziem.

— Najwyższy ukaz dany Komitetowi ustanowionemu dnia 18 sierpnia 1814 roku.

Do opatrywania i odpoczynku starych i zupełnie kalekich woioowników, którzy po uwolnieniu od służby nie są w stanie utrzymania się z pracy, uznałem za rzecz potrzebną, ustanowić w St. Petersburgu szpital woyskowy, pod wiedzą Komitetu dnia 18 sierpnia 1814 r. i pod główną opieką Jego CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĄŻĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA.

Potwierdziwszy dzisiaj ustawę, etat i tabellę szpitala woyskowego, przesyłam ie przy niniejszém do spełnienia.

O summie potrzebney na pierwiastkowe założenie i coroczne utrzymanie tego szpitala, iako i na wystawienie dla iego pomieszczenia przyzwoitey budowy, Komitet otrzyma osobny Mój rozkaz.
St. Petersburg d.
21 kwietnia 1830 r.
N I K O Ł A Y.

— Najwyższy Ukaz dany Rządzącemu Senatowi dnia 28 marca 1830 roku.

Pragnąc systemat oświecenia publicznego w Państwie Naszem oprzeć na stałych i jednostaynych prawidłach i postrzegając, że trwanie pensyonow szlacheckich przy uniwersytetach: sankt-petersburskim i moskiewskim w terażniejszym swym układzie i z darowaniami dla nich w roku 1818 prawami i przywilejami nie iest zgodne z nowym porządkiem rzeczy i przynosi uszczerbek w gruntowném doskonaleniu młodzi szlacheckey w uniwersytetach, Rozkazujemy: rzeczony pensyony zamienić w Gymnazyja, podług najwyżey przez Nas potwierdzoney w dniu 8 grudnia 1828 roku ustawy na ośnowie następuiącey:

1. Terażniejsze prawa i przywileie pensyonów szlacheckich przy uniwersytetach sankt-petersbuskim i moskiewskim zostawić w swey mocy, co do tych uczniów, którzy już dotąd zostając w rzeczonych zakładach, skończą z postępkiem kurs nauk tam wykładanych.

2. W miarę wychodzenia tych uczniów, zaprowadzać w tych pensyonach urządzenia podług ustawy dla gymnazyow, przy czém przyznającym się na nowo uczniom i wychowancom nie przyznawać praw innych, iak tylko te, które są tąż ustawą darowane.

— Przez najwyższy Ukaz pod dniem 30 marca r. t. potwierdzony został nowy etat CESARSKIEGO Sankt - Petersburskiego Ogródu Botanicznego: Ogród ten ze wszystkiém, co do niego należy, ma zostawać w wiedzy Ministra CESARSKIEGO Dworu. Summa etatowa coroczna 123.000 wynosząca, wydawać się będzie od 1 maja r. t. ze skarbu Państwa.

— Przez najwyższe Ukazy pod dniem 31 marca Rady kolegialni Wice-Gubernatorowie Sankt-Petersburski, *Żeleznov*, i Włodzimierski, *Smirnow*, wyniesieni na Radców Stanu.

— Pod dniem 6 kwietnia, Minister Skarbu Jenerał piechoty Hrabia *Kankryn* z najwyższymi względów otrzymał starostwo Czygirińskie, w Gubernii Kiiowskiej, w powiecie Czygirińskim leżące, na 12 lat bez opłaty kwarty, po upłynięciu terminu terażniejszego dzierżawcom.

— Pod dniem 12 kwietnia, Orłowski Cywilny Gubernator, rzeczywisty radca stanu *Soncow* uwolniony został od obowiązku, sztabs-leksrze półkown: starodubowskiego kirassierów *Lawrowski*, ukraińskich ułańskich 1go *Sidoracki*, 2go *Woleżew*, i 4go *Hryhorowicz* mianowani assesso-rami kolegialnymi.

— Pod dniem 18 kwietnia. Za nieporządki i nadużycia dostrzeżone w Gubernii Archangielskiej, Jenerał-Gubernator, Wice-Admirał *Minicki*, został oddalony od terażniejszego obowiązku, a na jego miejsce dnia 21 kwietnia przeznaczony Admirał *Hally*.

— Przez Opinią Rady Państwa najwyżey d. 27 marca potwierdzoną, kupiec pierwszy klasy, radca handlowy, głowa miasta Sankt-Petersburga, *Alexy Kusow*, wyniesiony został z potomstwem na dostojność szlachecką.

— Ukazy Rządzącego Senatu: pod dniem 22 kwietnia. *O areztantach przeznaczanych dla oddania do służby wojskowej i o prawidłach mających się zachowywać przy tém zdarzeniu.*

— Pod dniem 23 kwietnia. *O ustanowieniu w mieście Permie kantoru dla zarządu udziałowymi włościanami Permskiej Gubernii, na miejsce trwającego tam dotąd oddziału.*

Tężyże daty. *O uznaniu Antoniego d'Estefani Hiszpańskim Konsulem w Odessie. (G.S.)*

K R Ó L E W S T W O P O L S K I E.

Warszawa dnia 9 maja.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

M Y z Bożey Łaski

A L E X A N D E R I.
CESARZ WSZECH ROSSYI, KRÓL POLSKI,
etc. etc. etc.

Wszystkim, komu o tém wiedzieć należy, wiadomo czynimy:

Lubo znaleźliśmy w Królestwie Polskiem rozszerzone światło nauk, przez zaprowadzone Szkoły rozmaite i Instytuta uczone, iednak w troskliwości stateczney o dobro poddanych Naszych, chcąc do najwyższego naukowego stopnia doprowadzić Oświecenie Narodowe, przedsięwzięliśmy ustanowić Szkołę Główną, w której młodzież nabywając wiadomości w szczególnych umiejętnościach, stosownie do swych zdolności i przyszłego powołania, usposabiałaby się na pożytecznych krajowi sług i obywateli.

Zważając przeto: iż miasto Nasze Stołeczne Warszawa, w którym już od lat kilku kwitną dwa oddzielne Wydziały: Prawa, Administracyi i Nauk Lekarskich, najbardziej odpowiada zamiarowi Naszemu, ustanawiamy w niem Szkołę Główną, zaszczycając ją Imieniem Królewskiego Uniwersytetu, składać się mającą z pięciu Wydziałów, to jest: 1mo Teologii, 2do Prawa i Nauk Administracyjnych, 3tio Nauk Lekarskich, 4to Umiejętności Fizycznych i Matematycznych, 5to Nauk i sztuk pięknych; pod bezpośredniem zwierzchnictwem Rektora i właściwych Dziekanów.

Tym sposobem ustanowioney przez Nas Szkołę Głównę i wszystkim składac ją mającym, tak krajowym jako zza granicy przybywającym Nau-

czycielom i słuchaczom, zapewniamy Naszą Królewską opiekę.

Nadto Nauczycielom, prawo do wszelkich zaszczytów i ozdób, a mianowicie za przykładem chwalebney pamięci Króla *Zygmunta I*, aktualnym Professorom nie Szlachcie, przywilej osobistego szlachectwa, które po dziesięciu latach uczenia, spadać ma dziedzictwem na ich potomstwo.

Upoważniamy Szkołę Główną do dawania wszelkich stopni w każdym Wydziale, i utrzymywania osobney cenzury na piśmie swych członków, a pod temi względami chcemy ją mieć w równi z Uniwersytetami tak w Naszych, iak w innych Państwach istniejącymi.

Zaprowadzenie tej Szkoły Główney, dostojne iey umieszczenie, uposażenie dostateczne z fundusów edukacyjnych, i dozór nad nią Komisyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego polecamy.

Co dla większey wagi podpisem ręki Naszey Królewskiej, przy wyciśnieniu pieczęci Królestwa Naszego Polskiego stwierdzamy.

Dan w Petersburgu dnia siódmego (dziewiętnastego) listopada tysiąc ósmset szesnastego roku.

(podpisano) ALEXANDRE.

przez CESARZA i KRÓLA

Minister Sekretarz Stanu:

Ign. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu:

Ign. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem:

Dyplomatu, którego umieszczenie w Dzienniku Praw nakazane jest osobną Najwyższą decyzją w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia 18

(30) marca 1830 r. oznajmioną.

Minister Sprawiedliwości:

Ign. Sobolewski.

Za Sekretarza Jenerałnego,

Szef Bióra Młodzianowski.

— JW. Hrabia Stefan Grabowski, Minister Sekretarz Stanu, przyjechał tu dnia wczorayszego zrana, z Petersburga. Mieszka w pałacu Namiestnikowskim. (K. W.)

— Dnia 28 kwietnia r. b. zesłała w Wiedniu z tego świata Konstancya z Xiążąt Poniatowskich Hrabina Tyszkiewiczowa, w 70 roku wieku swego. Pani ta odznaczała się przez cały ciąg życia statecznością i stodyczą charakteru, a w młodości była ozdobą Dworu Stanisława Augusta stryja swego. Po rozbiore Polski i abdykacyi Króla, osiadła w Wiedniu, poświęcając resztę dni swoich przykładney i szczeroy pobożności. W tym celu dobra swoje dziedziczne już za życia oddała iedney, dziś w żalu pogrążoney córce, Hr. Wąsowiczowej, sobie zaś zostawiła tylko dożywotne Starostwa, których dochód prawie cały obracała na miłosierne uczynki, napełniające skrycie wszystkie chwile iey życia. Niemniej także przybywający do Wiednia rodacy, pewni zawsze byli uprzejmego przyjęcia w iey domu, równie iak nieszczęśliwi i potrzebni wsparcia. Teraz w niedostatku zostawieni, płaczą miłosierney ręki, która ich częstokroć mimo ich wiedzy opatrywała. Nie ieden z nich odbierze jeszcze ostatni iey dobroczynności upominek w testamencie zawierającym liczne legata, a mianowicie polecenie świątobliwej testatorki, aby wszystkie zaległości ciążące na włościanach w iey dobrach były im darowane. Hr. Tyszkiewiczowa przez lat tyle, zaięta chęcią oderwania się od stosunków ziemi, oddana iedynie wysokim religijnym uczuciom, nyrzała z największą swobodnością umysłu, nadchodzącą już chwilę rozstania się ze światem, o której nie było dnia, żeby nie rozmyślała. Ostatnia iey choroba zapewne oddawna gotująca się, lecz której początku wikt nie postrzegł, trwała

nie spełna godzinę; zaledwo się słabą uyrzała, gdy przyjąwszy Sakramenta z uczuciem swego przeznaczenia, i wyrazem szczęścia na twarzy, iak nayspokojniey bez bólu w wieczności usnęła; zostawiając po sobie żal i ży, które długo ieszcze wznawiać się będą.

— Oto iest Programma Inauguracyi Posągu Kopernika: 1) Dnia 11 maja (to iest w przyszły wtorek) dopełniony będzie obrzęd odkrycia posągu Kopernika. 2) W tym dniu o godzinie wpół do 10 rana zbierze się Towarzystwo Przyjaciół Nauk do swego domu. Wszystkie Członki wezwane są do tego, a *Sniadecki Jan*, Autor Rozprawy o *Koperniku*, zaproszony listem oddzielnym Prezesa. 3) O godzinie rotety uda się Towarzystwo całe do Kościoła śgo Krzyża; gdy zajmie w nim miejsca przeznaczone, Członek Towarzystwa X. *Szweykowski* mieć będzie Mszę. 4) Po skończeniu nabożeństwa Towarzystwo uda się z Kościoła do miejsca odkryć się mającego posągu. 5) Porządek pochodu do Kościoła i z Kościoła będzie następujący: a) Przybrani i czynni po 2ch w rządzie, b) Honorowi po 2ch w rządzie, c) Dwaj Prezesowie Działów, d) Prezes Towarzystwa. 6) Członki Towarzystwa zajmą miejsce koło posągu. Prezes Towarzystwa przemówi do Zgromadzenia. 7) Za danym znakiem przez Prezesa zasłony opadną. Posąg *Kopernika* okaże się, a w tey chwili da się słyszeć muzyka, która ukończy obrzęd. 8) Prezes Towarzystwa wyznaczy dwie Deputacje, z których jedna złoży N. PANU, a druga Wielkiemu Xięciu *CESARZEWICZOWI KONSTANTEMU* Medal, wybity na pamiątkę tey Inauguracyi. 9) W tymże dniu dany będzie w miejscu wybraném obiad składkowy Członków Towarzystwa, na który zaproszeni będą znakomitsi goście.

— W górach do dóbr *Sulerzyca* należących, w obwodzie przasnyskim, województwie płockim położonych, wśród lasów, znajdną się ślady kopalni soli, podobno w czasie grassującego powietrza opuszczoney, a dotąd głęboki otwór nazywaną mieszkańcy tamczni solowym dołem. Właściciele dóbr tych dokładają starań, aby poszukiwania mogły bydź wznowionemi i iuż od wydziału górnictwa krajowego otrzymali łaskawe zapewnienie pożyczki świdra z warzelni soli *Ciechanowskiej*, na ten cel użyć się mającego.

— Ma tu przyjechać do *Warszawy*, bawiący teraz we *Wrocławiu* P. *Adwent*, z towarzystwem sztucznych ięźdźców szczególnego rodzaju. Psy zastępują po większoy części konie, a małpy ięźdźców. Niektóre małpy tańczą doskonale na linie z drągiem i bez drąga; przebiegają się stojąc na psach okulbaczonych i okietnanych; odgrywiają nawet sceny komiczne. Małpa zwana *Magot*, ubrana w stroiu rycerskim, odbywa na psie galopującym rozmaite ćwiczenia gimnastyczne i ekwilibryczne: stawia np. głową na siodle i z podaną sobie chorągwią różne czyni poruszenia; skacze przez sznury i obręcze. Jeden pies przeskakuje przez rozmaite zapory i bezki, gdy tymczasem siedząca na nim małpa robi migi i miny bardzo rozśmieszające publiczność. Nie mniey zabawną iest scena dramatyczna przedstawiająca wzięcie twierdzy, w której przy odgłosach dzwonów, biciu kotłów i ięku rannych, wśród huku dział, zwierzęta te wdzierają się po drabinach na wały i stają się panami miasta.

— *Gazeta Francyi* donosi, iż między officerami, którzy iako ochotnicy do wyprawy algierskiej należeć będą, znajduie się Xiążę *Józef Karol Maurycy Poniatowski*, ze znacznym Dworem do *Lugdunu* iuż przybyły.

— Jak w *Paryżu* wychodzi *Théâtre de Madame*, tak i w *Warszawie* wydawany będzie Repertuar ulubionego Teatru Rozmaitości. (G. W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 21 kwietnia.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Xiążę *Sasko-Koburgski Leopold* odwiedził onegdaj wieczorem Króla Jmci. Wczoray pracował Monarcha z Prezesem Rady Ministrów.

Po wywiedzeniu wojska liniowego z *Periguesu*, Prefekt wydał dnia 14 b. m. rozkaz, aby gwardya narodowa odbywała tam służbę.

Gazeta Francyi pisze: „Listy z *Madrytu* donoszą, iż Posłowie Francuzki i Neapolitański, oraz Infanta *Don Luis de Bourbon*, Xięcia *Luiki* i dziedzicznego Xięcia *Parmy*, uroczyście protestowali się przeciw postanowieniu Króla *Ferdynanda*, zaoszczędzając prawo Salickie w Hiszpanii: to bowiem postanowienie nadwiera traktat rodzinny, której głową iest Król Jmci Chrześciański, tudzież prawa, która spadają na obiedwie linie Neapolitańską i Łukieską, iako z natury sukcesyynne Króla Jmci Katolickiego, w przypadku wygaśnięcia potomków męzkich domu *Burbonów* w Hiszpanii.”

— Według nayswieższych odebranych tu doniesień z *Alexandryi*, Vice-Król *Egiptu* nie będzie się wesele uzbierał dla przyłożenia się do wyprawy naszej przeciw *Algierowi*, lecz zostanie nieczynnym, a to z powodu wdania się pełnomocników Angielskich. Wreszcie traktat z *Francją* był bliskim zawarcia.

— Dnia 23 —

Xiążę *Delfin* wyedzie poutrze do *Tulonu*. Przybędzie dnia 1 maja do *Marsylii*, zabawi tam przez dzień następujący, a dnia 3 uda się do *Tulonu*, zkąd dnia 5 wróci do *Marsylii*, a nazajutrz wyedzie do *Awenionu*. Prezydent miasta *Marsylii* w wydaném w tey mierze obwieszczeniu, dodaje: „Zamiatem Xięcia iest nie wystawić, ani departamentów, ani miast na wydatki na przyymowanie iego; Burmistrze miast nie mają go witac przy rogalkach, ani gwardya narodowa obejmować służby; nie byłoby także dla Xięcia przyiemnem, gdyby dla niego wystawiono bramy tryumfalne.”

Dziennik Posłaniec Izb twierdzi, iż postanowienie Królewskie względem rozpuszczenia izby Deputowanych iest podpisaniem, lecz Monarcha nie podpisał ieszcze postanowienia względem zwołania zgromadzeń wyborowych, co zapewne będzie wstrzymaném aż do powrotu Xięcia *Delfina* i Ministra morskiego, którzy wyjadą do *Tulonu*.

Zdaje się rzeczą pewną (pisze *Gazeta Francyi*), iż postanowienie Króla Jmci Hiszpańskiego względem zniesienia prawa Salickiego, było tajemnicą dla Króla Jmci Neapolitańskiego, a nawet dla Infanta *Don Carlos*. Poseł Francuzki dopiero w wigilię ogłoszenia iego, dowiedział się o niem, i tego dnia, kiedy wyprawił gońca z doniesieniem rządowi swemu o rozchodzącej się w tey mierze pogłosce, iuż zniesienie prawa Salickiego ogłoszono po ulicach *Madrytu*. Teraz więc wszystkim Posłom Królów i Xiążąt z domu *Burbonów* nie więcej nie pozostało, iak protestować się przeciw temu szkodkowi, co też nie omieszkali uczynić.

Listy z *Port-au-Prince* pod dniem 20 lutego donoszą, iż na wyspie *Hayti* rozdzielono wojsko w głąb kraju dla powściągnięcia mieszkańców, którzyby chcieli działać wspólnie z nieprzyjaciółmi, to iest Hiszpanami, iesliby z wyspy *Kuba* uderzyli. Obwarowano wszystkie miejsca, gdzieby można wylądować.

— Dnia 24 —

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Dyrekcya artylleryi w *Tulonie* uzyskała wiadomość, że wkrótce odbierze 50 skrzyń rac kongrewskich z *Metz* i drugie 50 ze *Strasburga*. Dnia 15 b. m. powtarzano doświadczenia z racami. W *Tulonie* 50 piekarzy piecze suchary dla wojska. Te, które iuż dotąd zapakowano, popsuly się. Mąka była stęchła, a ciasto źle wypieczone. Z tego tego przyczyną iest wielki pośpiech, z iakim wszystkie robią przygotowania.

— W skutku ciągłego deszczu, *Sekwana* znacznie wezbrała.

— Naynowsze gazety egipskie zawierają zażalenie, które podały zgromadzenia prowincjonalne przeciw swym gubernatorom do Vice Króla.

— Xiążę *Polignac* podał Królowi Jmci dnia 21 b. m. pismo, w którym okazuje potrzebę urzędzenia w wydziale spraw zagranicznych kursu

prawa narodowego, i przygotowawczy dyplomacyi. Pierwszy ma także mieścić w sobie prawo cywilne.

— Dowódca szwadronu Marnier, który miał towarzyszyć Hrabie Bourmont do Algieru, uda się z Xięciem Leopoldem do Grecyi. Także Lord Saint-Maur, starszy syn Xięcia Sommerset, towarzyszyć będzie Xięciu, i umieszczony będzie przy dworze jego. Słychać, że Xiężę zamysła na gościach Grecyi kazać pobudować dla wygody podróżnych mnóstwo dobrze urządzonej austryi, podług drewnianego wzoru, który tu dla niego wygotowano.

— 57 pułk piechoty otrzymał rozkaz udania się do Tulonu, z kąd odpłynąć ma z kilkoma oddziałami inżynierów artylleryi do Morei. Oddział dowodzącego w Grecyi Jenerała Sznayder, składający się ma z 6 do 8,000 ludzi.

— Dyrektor strażnicy gwiazdarskiej w Marsylii, P. Gambard, odkrył dnia 21 b. m. „w głowie małego konia” nowego kometę, którego widział tu także wczoraj P. Nicolet. Ogon jego jest na pół stopnia długi, można go gołym dostrzedz okiem.

— P. Eynard złożył przed kilku dniami Xięciu Leopoldowi swoje uszanowanie.

— X. Esterhazy posiada w Węgrzech przeszło trzy miliony owiec, do których trzyma tyśiąc owczarzy i przeszło 2,000 psów. Jest to dziesiąta część owiec w całej Francyi. Ponieważ każda owca przynosi czystego zysku dwa franki, po odciążeniu wszelkich kosztów, owożarnie więc same przynoszą Xięciu temu 6 milionów rocznego dochodu.

— Margrabi Maximilian l'Aubespine umarł tu w 84 r. wieku. Z matki swojej, rodem Bethune-Sully, był potomkiem wielkiego Sully.

— Okręt Francuzki Amelia, który wracając z Kalkuty, zawinął dnia 19 b. m. do Hawru, chciał w czasie podróży wylądować na Terceirę, dla zapatrzenia się w żywność, ale Portugalski jeden statek, należący do eskadry blokującej, w tym mu przeszkodził.

— Francuzi biorą z sobą na wojnę z Algierem wodę do picia na 20 dni i suchary bardzo starannie zapakowane, tak, że powietrze nie ma do nich żadnego przystępu.

— Messenger des Chambres objawia swoje zadowolenie we względzie oświadczenia Monitora w przedmiocie wyprawy Algierskiej, mówiąc: woyna ta nie tylko jest słuszną, skoro Francya jest stroną obrażoną, i chce się pomścić zniewagi, ale zarazem obiecuje ludzkości i handlowi wszystkich narodów korzyść i pożytek.

ANGLIA.

Londyn, dnia 22 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Mała wyprawa Hiszpańska, która niedawno wypłynęła z Kadyxu do wyspy Kuby, dała znowu gazecie tutejszej Times sposobność przypomnienia Ministrom o tém, co już dawniej ze strony Anglii uczyniono, gdy Rzeczypospolite Meksykańska i Kolumbijska chciały uderzyć na wyspę Kubę. Jak naówczas wdała się Anglia za wspomnianą wyspę, tak teraz wypada iey wdać się za kraiami południowo-amerykańskimi. „Bez wątpienia (dodała rzeczona gazeta) jeden ze znakomych członków Izby Niższej wkrótce prosić będzie Ministrów o objaśnienie w tej mierze.”

Gazeta Sun pisze o wyprawie Francuzkiej do Algieru, iż ona łatwo stać się może dla administracyi Francuzkiej tak zwaném przeciwném (untoward) zdarzeniem. Cóż bowiem wyniknie z tego (czyni wspomniona gazeta zapytanie), jeżeli Algier zostanie istotnie wzięty, iaskinia fotrów zburzona, a Barbarycykowie będą do pustyni

wyparci? czyż lud Francuzki przestanie na tém, iż zmarnotrawiono 200 milionów franków jedynie dla tego, aby się pomścić za uderzenie zdane przez Barbaryczyka klapką na muchy? Czyliż raczej nie będzie żądał, aby spodziewane zwycięstwo przyniosło rzeczywiste korzyści? Czyż Ministerjum Francuzkie zamierza odpowiedzieć oczekiwaniom Dzienników przez stałe zaigęcie Algieru? Czyliż w tym względzie nie trzeba raczej poradzić się sprzymierzeńca, i czyliż już rząd Angielski nie otrzymał najwyraźniejszego zapewnienia, iż nie zamierzano podobnego planu?

Według doniesień z Kolumbii pod d. 14 lutego, kongres zgromadzony w Bogota przyjął nową konstytucyą, która między innemi stanowi, iż religia katolicka jest krajową, a publiczne sprawowanie obrządków wszelkiej innej religii zakazane. Listy z Buenos-Ayres pod dniem 6 lutego donoszą, iż spokojność po większej części wszędzie przywrócono. Zniesiono patenta obywatelskie dane cudzoziemcom, którzy za przeszłego rządu wzięli się do oręża. Niektórzy z nich byli do tego przymuszeni. Z Kordowy odebrano wiadomość pod dniem 15 stycznia. Włościanie uzbrowieni stali na przeciw Jenerała Paez, i zaszyli rozmaite z niemi utarczki, zawsze z korzyścią dla wspomnianego Jenerała. W Kordowie przyjęto pośrednictwo rządu Buenos-Ayrskiego. W Santiago (w Chili) przywrócono spokojność, i spodziewają się ciągłego iey trwania, dopóki przynajmniej Jenerał Freyre będzie na czele wojska.

PRUSSY.

Berlin dnia 2 maja.

Wrócili dnia dzisiejszego z Petersburga: Jergo K. Mość Xiężę Albert i Jenerał Baron Mülling. (Kor. War.)

PORTUGALIA.

Lizbona dnia 10 kwietnia.

Jenerał da Costa udał się z oddziałem wojska do wysp Azorskich.

W prowincyi Douro miał się utworzyć związek, złożony z 500 do 600 ludzi, którzy chcą zrobić powstanie w chwili, kiedy stronnicy Donny Maryi pokażą się przy brzegu Portugalii. (G.W.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 13 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Słychać, iż Pan Salcedo, tajny Sekretarz Króla Jmci, popadł w nietaskę, i że po wyjeździe Królestwa Ichmość Neapolitańskich nastąpi jeszcze nieiska odmiana urzędników przy hoku Monarchy. W Irun uwięziono z rozkazu Królewskiego Pana Oviedo, a papiery jego posłano do Ministerjum. Miał on podawać do umieszczenia w Dziennikach Francuzkich artykuły, czerniące Hrabiego Ofalia, Posła naszego w Paryżu.

Przybyły tu goniec z Lizbony przywiózł listy Ministrowi spraw zagranicznych i zaraz pojechał daley do Paryża.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Głośno mówią tu o zniesieniu królewskich ochotników, których utrzymanie kosztuje rocznie kilka milionów. Galicyą niepokoi banda rozbojników, którzy napadają szczególniej, na podróżujących zakonników i świeckich duchownych.

Królestwo Ichmość Neapolitańscy wyjechali d. 14 kwietnia z Madrytu do Francyi. Orszak składa się z 65 osób. Tutejsza załoga i ochotnicy królewscy utworzyli szpalet aż do bramy Fuencarral, a artyllerya dawała ogień. We dwie godziny potem dwór nasz wyjechał do Aranjuez.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzej Bucharški Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK